

1. Zapiši: a) večkratnike števila 8: {8, 16, 24, 32, 40, ...} b) delitelje števila 8: {1, 2, 4, 8}

2. S črko P označi, če je izjava pravilna in N, če je nepravilna!

- a) 12 je večkratnik števila 4. **P** e) 18 je večkratnik števila 6. **P**
 b) 24 je deljivo s 6. **P** f) 7 je delitelj števila 14. **P**
 c) 5 je večkratnik števila 10. **N** g) 40 ni delitelj števila 20. **P**
 d) 15 je delitelj števila 5. **N** h) 29 ni večkratnik števila 7. **P**

3. Katera izmed števil 48, 62, 80, 97, 405, 600 so deljiva z:

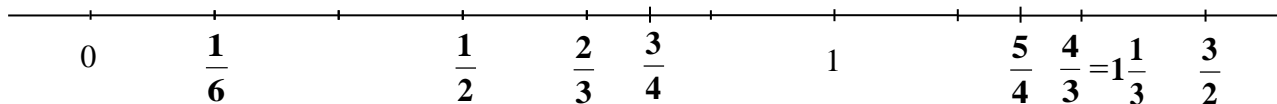
- a) 2: **48, 62, 80, 600**; b) 3: **48, 405, 600**; c) 4: **48, 80, 600**; d) 5: **80, 405, 600**; e) 9: **405**; f) 10: **80, 600**;

4. Zapiši: a) praštevila med 1 in 20 ; {1, 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19}
 b) sestavljena števila med 20 in 30 ; {21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 30}

5. Dana števila razcepi na prafaktorje: a) $15 = 3 \cdot 5$, b) $24 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 3$, c) $48 = 2^4 \cdot 3$,
 d) $72 = 2^3 \cdot 3^2$, e) $120 = 2^3 \cdot 3 \cdot 5$, f) $1000 = 2^3 \cdot 5^3$.

6. Določi: a) $v(3,4) = 12$, $v(4,8) = 8$, $v(10,15) = 30$, $v(20, 30, 50) = 300$;
 b) $D(5,6) = 1$, $D(12,15) = 3$, $D(18,20) = 2$, $D(64,32, 16) = 8$.

7. S točkami na številski premici prikaži ulomke: $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{4}{3}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{5}{4}$, $1\frac{1}{3}$ in $\frac{3}{2}$ (enotska daljica 6 cm).

8. Izračunaj a) $\frac{1}{5}$ od 20 = 4 b) $\frac{2}{3}$ od 15 m = 10 m
 c) $\frac{5}{8}$ od 24 kg = 15 kg d) $\frac{7}{4}$ od 28 = 49

9. Katera naravna števila predstavljajo ulomki: $\frac{8}{1} = 8$, $\frac{9}{3} = 3$, $\frac{12}{4} = 3$, $\frac{16}{8} = 2$, $\frac{15}{3} = 5$, $\frac{25}{5} = 5$, $\frac{28}{7} = 4$,
 $\frac{36}{6} = 6$, $\frac{42}{7} = 6$, $\frac{70}{10} = 7$.

10. $\frac{1}{4}$ razdalje je 8 km. Koliko kilometrov je $\frac{3}{4}$ razdalje in koliko kilometrov je cela razdalja ?

$$\frac{1}{4} \dots\dots 8 \text{ km} \quad \frac{4}{4} \dots\dots 4 \cdot 8 = 32 \text{ km}$$

$$\frac{3}{4} \dots\dots 3 \cdot 8 = 24 \text{ km} \quad \text{ODG.: } \frac{3}{4} \text{ razdalje je } 24 \text{ km, celotna razdalja pa je } 32 \text{ km.}$$

11. Najmanj koliko kosov peciva po 3 € lahko kupiš, če nameravaš plačati s samimi bankovci po 5 € ne da bi ti denar vračali ?

$$v(3, 5) = 15 \quad 15 : 3 = 5$$

ODG.: Kupiti moramo najmanj 5 kosov peciva.

12. Zapiši: a) z decimalno številko ulomke: b) z ulomkom decimalne številke:

$$\frac{3}{4} = 0,75 \quad \frac{2}{5} = 0,4 \quad \frac{1}{3} = 0,\bar{3} \quad 0,25 = \frac{1}{4} \quad 0,8 = \frac{4}{5} \quad 2,5 = \frac{5}{2}$$

13. Kako ulomek razširimo, krajšamo? Kateri ulomek je okrajšan?

Ulomke razširjamo/krajšamo tako, da števec in imenovalec pomnožimo/delimo z enakim številom. Uloмок je okrajšan takrat, ko sta števec in imenovalec tuji števili.

14. Razširi naslednje ulomke: $\frac{3}{5} = s\ 4$, $\frac{2}{7} = s\ 3$, $\frac{7}{8} = s\ 5$;

$$\frac{3}{5} \cdot \frac{4}{4} = \frac{12}{20} \quad \frac{2}{7} \cdot \frac{3}{3} = \frac{6}{21} \quad \frac{7}{8} \cdot \frac{5}{5} = \frac{35}{40}$$

15. Krajšaj ulomke: $\frac{6}{8} = z\ 2$, $\frac{10}{15} = s\ 5$, $\frac{6}{24} = s\ 6$;

$$\frac{6}{8} : \frac{2}{2} = \frac{3}{4} \quad \frac{10}{15} : \frac{5}{5} = \frac{2}{3} \quad \frac{6}{24} : \frac{6}{6} = \frac{1}{4}$$

16. Razširi ulomke na predpisani števec oziroma imenovalec:

a) $\frac{2}{9} = \frac{6}{4}$

b) $\frac{3}{8} = \frac{6}{10}$

c) $\frac{4}{5} = \frac{12}{15}$

d) $\frac{1}{10} = \frac{10}{100}$

17. Razširi dane ulomke na desetiške ulomke:

$$\frac{3}{2} = \frac{15}{10}, \quad \frac{1}{5} = \frac{2}{10}, \quad \frac{11}{20} = \frac{55}{100}, \quad \frac{7}{25} = \frac{28}{100}, \quad \frac{7}{40} = \frac{175}{1000}, \quad \frac{3}{8} = \frac{375}{1000};$$

18. Krajšaj ulomke: a) $\frac{4}{46} = \frac{1}{46}$, $\frac{8}{40} = \frac{2}{5}$, $\frac{16}{48} = \frac{4}{12}$, $\frac{42}{42} = \frac{3}{8}$

b) $\frac{6}{12} = \frac{1}{2}$, $\frac{12}{18} = \frac{2}{3}$, $\frac{24}{30} = \frac{4}{5}$, $\frac{6}{60} = \frac{1}{10}$

19. Okrajšaj ulomke: $\frac{10}{10} = \frac{1}{2}$, $\frac{18}{6} = \frac{3}{8}$, $\frac{8}{8} = \frac{1}{4}$, $\frac{42}{6} = \frac{7}{6}$, $\frac{25}{25} = \frac{1}{3}$;

20. Razširi ulomke na najmanjši skupni imenovalec:

a) $\frac{1}{4} = \frac{2}{8}$ in $\frac{3}{8} = \frac{3}{8}$ b) $\frac{3}{4} = \frac{15}{20}$ in $\frac{4}{5} = \frac{16}{20}$ c) $\frac{2}{3} = \frac{4}{6}$ in $\frac{5}{6} = \frac{5}{6}$ d) $\frac{7}{10} = \frac{7}{10}$ in $\frac{18}{100} = \frac{1}{100}$

e) $\frac{1}{2} = \frac{5}{10}$ in $\frac{3}{5} = \frac{6}{10}$ in $\frac{7}{10} = \frac{7}{10}$ f) $\frac{1}{3} = \frac{4}{12}$ in $\frac{1}{4} = \frac{3}{12}$ in $\frac{1}{6} = \frac{2}{12}$ g) $\frac{7}{8} = \frac{21}{24}$ in $\frac{2}{6} = \frac{8}{24}$ in $\frac{3}{4} = \frac{18}{24}$

21. Uredi ulomke po velikosti od najmanjšega do največjega:

a) $\frac{9}{12}, \frac{5}{12}, \frac{4}{12}, \frac{7}{12}; \frac{4}{12} < \frac{5}{12} < \frac{7}{12} < \frac{9}{12}$

b) $\frac{2}{3}, \frac{9}{10}, \frac{1}{6}, \frac{4}{5}; \frac{20}{30}, \frac{27}{30}, \frac{5}{30}, \frac{24}{30}; \frac{1}{6} < \frac{2}{3} < \frac{4}{5} < \frac{9}{10}$

c) $\frac{7}{8}, \frac{5}{6}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}; \frac{21}{24}, \frac{20}{24}, \frac{12}{24}, \frac{18}{24}; \frac{1}{2} < \frac{3}{4} < \frac{5}{6} < \frac{7}{8}$

22. Med danimi ulomki $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{7}{7}, \frac{8}{9}, \frac{11}{10}, \frac{7}{9}, \frac{9}{7}, \frac{10}{8}, \frac{12}{11}, \frac{10}{10}$;

izpiši ulomke, ki so: a) večji od 1 $\frac{11}{10}, \frac{9}{7}, \frac{10}{8}, \frac{12}{11}$;

b) manjši od 1 $\frac{1}{3}, \frac{2}{5}, \frac{8}{9}, \frac{7}{9}$;

c) enaki 1 $\frac{7}{7}, \frac{10}{10}$;